

UCHWAŁA NR 101/2026
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 6 sierpnia 2026 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2025 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215),

postanawia

przyjąć sprawozdanie partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2025 r. **ze wskazaniem uchybienia** polegającego na naruszeniu art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 roku w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 2076).

Uzasadnienie

Partia polityczna Prawo i Sprawiedliwość (EwP 124) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2025 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 2076).

Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy partii politycznej, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania. Do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęło jednak pismo z Urzędu Skarbowego, w którym jego Naczelnik wskazał, że do Urzędu wpłynęła informacja – będąca tajemnicą skarbową – o podejrzeniu nieprawidłowego rozliczenia darowizn przez Partię, między innymi w roku sprawozdawczym. Urząd Skarbowy, w odpowiedzi na pytania Państwowej Komisji Wyborczej w tej sprawie wskazał, że w zawiadomieniu, które do niego wpłynęło nie wskazano konkretnych podejrzeń co do nieprawidłowego rozliczenia darowizn otrzymanych przez partię Prawo i Sprawiedliwość, a zawiera ono jedynie prośbę o zweryfikowanie prawidłowości rozliczenia darowizn Partii.

Państwowa Komisja Wyborcza nie jest właściwa do prowadzenia kontroli sprawozdań finansowych partii politycznych na podstawie Ordynacji podatkowej, Prawa przedsiębiorców, czy prawa o Krajowej Administracji Skarbowej. Nie występuje także w katalogu zamkniętym organów, którym jednostki Krajowej Administracji Skarbowej mogą udzielać informacji objętych tajemnicą skarbową.

W zakresie przysługujących jej kompetencji oraz działając na podstawie przepisów ustawy o partiach politycznych i aktów wykonawczych do niej, Komisja dokonała analizy sprawozdania finansowego Partii, dokumentów do niego dołączonych, sprawozdania biegłego rewidenta oraz wyjaśnień Partii. Na tej podstawie stwierdziła, co następuje.

W okresie sprawozdawczym Partia posiadała następujące rachunki bankowe:

- rachunek podstawowy o nr 88 1020 1026 0000 1602 0100 6204,
- subkonto wynagrodzeń nr 39 1020 1026 0000 1602 0163 6034,
- rachunek Funduszu Eksperckiego o nr 11 1020 1026 0000 1802 0108 8293,
- rachunek Funduszu Wyborczego o nr 03 1020 1026 0000 1702 0171 4427,
- rachunek dla gromadzenia środków pochodzących z subwencji wypłacanej z budżetu państwa o nr 97 1020 1026 0000 1602 0100 8176, wszystkie prowadzone w PKO Bank Polski S. A.

Partia składając sprawozdanie finansowe za kolejny już rok sprawozdawczy nie dołączyła do niego historii rachunku bankowego wynagrodzeń wypłacanych ze środków pochodzących z jej subwencji. Niedołączenie do sprawozdania finansowego wszystkich wymaganych załączników oznacza, że Partia naruszyła ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Historię tę Partia złożyła dopiero po skierowaniu do niej wezwania w tej sprawie przez Państwową Komisję Wyborczą.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym partia polityczna Prawo i Sprawiedliwość wykazała, że w okresie sprawozdawczym pozyskała środki w łącznej wysokości 32 286 004,62 zł. Bezpośrednio na rachunki bankowe Partia pozyskała środki w kwocie 30 532 351,93 zł. Składały się na nie:

- środki pochodzące od osób fizycznych, w wysokości 12 261 508,63 zł, w tym:
 - składki członkowskie w kwocie przekraczającej w jednym roku wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę: 49 948,00 zł,
 - składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę: 919 549,96 zł,
 - darowizny (pieniężne): 11 292 010,67 zł;
- środki ze sprzedaży należących do partii politycznej składników majątkowych: 51 000,00 zł;
- dotacja podmiotowa: 4 464 047,17 zł;
- subwencja: 13 403 863,91 zł;
- odsetki od środków na rachunkach i lokatach bankowych: 351 932,22 zł.

Do kasy Partia pozyskała środki, w wysokości 1 512 195,96 zł, które w całości pochodziły ze składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 26a ustawy o partiach politycznych). Partia polityczna część środków finansowych, w wysokości 1 385 970,86 zł, wpłaconych do jej kasy przekazała na rachunek bankowy Partii.

Pozostałe przychody Partii wyniosły 241 456,73 zł i pochodziły z rozliczenia pomiędzy Komitetem Wyborczym Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Karola Nawrockiego (140 105,98 zł), ze zwrotu opłat, odsetek, nadpłat (5480,38 zł), oraz z rozliczeń dotyczących zapłaconych przez Partię kar i decyzji administracyjnych (95 870,37 zł).

Wpłaty na rzecz Partii dokonane zostały, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 tej ustawy, a forma wpłat dokonywanych na rachunki Partii była zgodna z określoną w art. 25 ust. 5 ustawy o partiach politycznych.

W okresie sprawozdawczym Partia nie wykazała by na jej rzecz były przekazane wartości niepieniężne.

W 2025 r. partia polityczna Prawo i Sprawiedliwość posiadała wyodrębniony rachunek Funduszu Wyborczego o nr 03 1020 1026 0000 1702 0171 4427, prowadzony w PKO Bank Polski S.A. Saldo tego rachunku na dzień 1 stycznia 2025 r. wynosiło 228 636,35 zł.

Partia w sprawozdaniu wykazała że w okresie sprawozdawczym na rachunek Funduszu Wyborczego pozyskała środki w kwocie 1 742 569,96 zł, na które złożyły się:

- darowizny od osób fizycznych: 16 750,00 zł;
- środki finansowe z wpłat własnych (z wyłączeniem środków pochodzących z subwencji): 1 670 000,00 zł;
- pozostałe: 55 819,96 zł.

Partia wykazała także, iż jej wydatki lub koszty poniesione w 2025 r. z Funduszu Wyborczego wyniosły 1 718 979,67 zł. Wszystkie środki wydatkowane na udział w wyborach przeznaczone zostały na wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej: 1 335 000,00 zł. Ponadto środki w kwocie 5 687,00 zł przeznaczono na opłaty i prowizje bankowe oraz 378 292,67 zł na pozostałe wydatki lub koszty.

Po analizie przedłożonej dokumentacji finansowej dołączonej do sprawozdania Partii, w tym historii rachunku bankowego jej Funduszu Wyborczego, Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła jednak, że Partia błędnie wykazała

w sprawozdaniu finansowym przychody, jak i wydatki lub koszty Funduszu Wyborczego. Faktyczne przychody tego Funduszu w okresie sprawozdawczym wyniosły bowiem 1 740 162,16 zł i w takiej kwocie wykazane powinny zostać w pozycji 42 sprawozdania. Złożyły się na nie:

- darowizny od osób fizycznych: 16 750,00 zł;
- środki finansowe z wpłat własnych (z wyłączeniem środków pochodzących z subwencji): 1 670 000,00 zł;
- oraz pozostałe przychody, w faktycznej kwocie 53 412,16 zł, a nie 55 819,96 zł, jak wykazała Partia w pozycji 49 sprawozdania. Na kwotę tę składały się zwroty nadpłat za upomnienia oraz zwroty wpisów sądowych.

Faktyczne wydatki lub koszty poniesione przez Partię w 2025 r. ze środków Funduszu Wyborczego wyniosły natomiast 1 716 571,87 zł, a nie 1 718 979,67 zł, jak błędnie wykazała Partia w pozycji 50 sprawozdania. Zostały one przeznaczone na:

- wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej: 1 335 000,00 zł;
- koszty opłat i prowizji bankowych: 5 687,00 zł;
- oraz na pozostałe wydatki lub koszty, w faktycznej kwocie 375 884,87 zł, a nie jak nieprawidłowo wykazała Partia w pozycji 58 sprawozdania 378 292,67 zł. Na kwotę tę składały się wydatki związane z opłatami, decyzjami, upomnieniami, notami obciążeniowymi oraz odsetkami od nich, otrzymanymi od zarządców dróg: 371 162,87 zł, a także wydatki przeznaczone na wpisy sądowe: 4722,00 zł.

Rozbieżności te wynikały z zaliczenia przez Partię do przychodów i wydatków lub kosztów jej Funduszu Wyborczego środków w łącznej kwocie 2407,80 zł, które wpłynęły na rachunek tego Funduszu w 2025 r., po czym, w tym samym okresie sprawozdawczym, zostały zwrócone wpłacającym, a zatem nie stanowiły ani przychodu, ani wydatku Partii.

Także powyższe oznacza, że Partia złożyła sprawozdanie finansowe nieodpowiadające stanowi faktycznemu. Również tym uchybiła zatem obowiązкови sprawozdawczemu określönemu w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Wskazane wyżej uchybienia, zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy o partiach politycznych, nie stanowią jednak przesłanek do odrzucenia sprawozdania Partii.

Wpłaty od osób fizycznych dokonywane na Fundusz Wyborczy Partii pochodziły od obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 36a ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. stan rachunku bankowego Funduszu Wyborczego wynosił 251 726,64 zł. Różnica między stanem tego rachunku, wynikającym wyłącznie z rozliczenia jego salda z dnia 1 stycznia 2025 r. oraz przychodów i kosztów lub wydatków w okresie sprawozdawczym, a saldem na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego na koniec 2025 r., wynika z tego, że w 2025 r. dokonany został z tego rachunku zwrot środków, w wysokości 500,00 zł z błędnej wpłaty dokonanej na ten rachunek bankowy w 2024 r.

Partia w okresie sprawozdawczym spełniła obowiązek prowadzenia na jej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej rejestru wpłat od osób fizycznych w kwocie przekraczającej w jednym roku 10 000 zł, z wyłączeniem składek członkowskich, o którym jest mowa w art. 25 ust. 6-13 ustawy o partiach politycznych, oraz rejestru umów, będącego zbiorczym zestawieniem informacji o umowach zawartych przez partię polityczną, o którym jest mowa w art. 27a tej ustawy.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Partii politycznej, dokumentów do niego załączonych, wyjaśnień udzielonych przez Partię oraz sprawozdania biegłego rewidenta, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)